

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 222

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

datum: 7 januari 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers (OKAN) - Secundair onderwijs

De onthaalklas voor anderstalige nieuwkomers wordt ingericht voor jongeren van niet-Belgische of niet-Nederlandse nationaliteit die nieuw binnenkomen in ons land en het Nederlands onvoldoende beheersen. In deze onthaalklassen leren ze zo snel mogelijk Nederlands.

In het secundair onderwijs krijgen anderstalige leerlingen 1 jaar Nederlandse les. Daarna krijgen ze begeleiding in het vervolgonderwijs.

Om toegelaten te worden zijn er een aantal voorwaarden.

1. Hoeveel kinderen uit het secundair onderwijs zijn ingeschreven in een OKAN-klas in het schooljaar 2020-2021? Graag totaalaantal kinderen en opdeling naar:
 - a) gender;
 - b) leeftijd;
 - c) provincie;
 - d) vrij of officieel onderwijs;
 - e) land van herkomst.
2. Hoeveel uren OKAN werden er georganiseerd in de verschillende scholen in Vlaanderen in het schooljaar 2020-2021? Welke evolutie onderkent de minister hierin?
3. Wat zijn de slaagpercentages van de kinderen uit de OKAN-klas in het schooljaar 2020-2021 in Vlaanderen? Hoeveel van hen stromen door naar het aso (absolute en relatieve aantallen)? Hoeveel naar het bso (absolute en relatieve aantallen)? Hoeveel naar het tso (absolute en relatieve aantallen)? Welke evolutie onderkent de minister hierin?
4. De doorstroom naar het regulier onderwijs is nog niet optimaal. Er zijn vervolgschoolcoaches die mee de opdracht uitvoeren van ondersteuning.

Op welke manier begeleiden zij de anderstalige nieuwkomers in het regulier vervolgonderwijs?
5. Ook de heterogeniteit van de groep anderstalige nieuwkomers wordt steeds groter, wat een uitdaging is voor het onderwijs.

Op welke ondersteuning kan de onderwijsinstelling rekenen? Via welke incentives kan zij omgaan met die steeds groter wordende uitdagingen?

6. Heden, met de covidpandemie, is het moeilijker voor leerlingen om les te volgen, laat staan de OKAN-klas te volgen.

Via welke kanalen en initiatieven werd de leerlingen toch nog Nederlands bijgebracht?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 222 van 7 januari 2022

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Voor de meest recente informatie verwijs ik naar volgende link: [Cijfers en rapporten over het onthaalonderwijs \(vlaanderen.be\)](https://www.onderwijs.vlaanderen.be).
2. Op 1 oktober 2020 werden er 9.930 uren-leraar toegekend in OKAN. Scholen krijgen 2,5 uren-leraar per regelmatige leerling op de eerste lesdag van oktober. Hierna volgt er per scholengemeenschap (of per school buiten een scholengemeenschap) een herberekening van het urenpakket bij elke stijging of daling met (een veelvoud van) vier. De evolutie van het aantal uren-leraar volgt dus de evolutie van het aantal leerlingen.
Via de cijferrapporten op de website van AGODI (<https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/anderstalige-nieuwkomers-en-onderwijs/cijfers-en-rapporten-over-het-onthaalonderwijs>) kan de Vlaams volksvertegenwoordiger maandelijks de evolutie van de leerlingenaantallen bekijken.
3. Wanneer OKAN-leerlingen het OKAN-traject afronden, ontvangen zij een attest van regelmatige lesbijwoning (ARL) en een advies met het oog op doorstroom naar het regulier onderwijs. Dit kan zowel in de loop van als aan het einde van het schooljaar worden uitgereikt. Leerlingen die aan het einde van een schooljaar nog niet zo ver in hun traject zitten, krijgen dit nog niet. Het is dan ook moeilijk om in OKAN te spreken van een slaagpercentage. In de loop van schooljaar 2020-2021 ontvingen 2.964 OKAN-leerlingen het ARL.

In de onderstaande tabel vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger terug in welke onderwijsvorm de regelmatige leerlingen die op 1 februari 2021 OKAN-onderwijs volgden in het voltijds secundair onderwijs op 1 oktober 2021 waren ingeschreven. Voor de volledigheid, geven we naast de onderwijsvormen de OKAN-klas, de eerste graad en HBO5-verpleegkunde afzonderlijk mee, alsook het aantal leerlingen voor wie we geen inschrijving in het Vlaams secundair onderwijs terugvinden.

Onderwijsvorm	Aantal doorgestroomde leerlingen	% t.o.v. regelmatige leerlingen in OKAN op 01/02/2021
ASO	195	4,03 %
TSO	313	6,47 %
KSO	42	0,87 %
BSO	573	11,84 %
Eerste graad	846	17,49 %
OKAN	1644	33,98 %
HBO 5	6	0,12 %
Niet teruggevonden	1219	25,20 %
Totaal	4838	100,0 %

4. Vervolgschoolcoaches staan in voor de begeleiding, de ondersteuning en de opvolging van ex-onthaalleerlingen in het regulier onderwijs en voor de expertise-overdracht en -opbouw in het regulier onderwijs m.b.t. ex-onthaalleerlingen. Over de concrete inzet

van de vervolgschoolcoach beslist het schoolteam rekening houdend met de noden van de ex-onthaalleerlingen en de vervolgscholen.

5. Het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers kent een ruime omkadering. Bovenop de reguliere omkadering die deze leerlingen genereren, ontvangen de onthaalscholen 2,5 uren-leraar per regelmatige leerling specifieke omkadering en 0,9 uren-leraar per regelmatige leerling voor vervolgschoolcoaching. Deze ruime omkadering houdt rekening met de heterogeniteit van de leerlingengroep en de aard van het onderwijsaanbod dat flexibel en op maat van individuele leerlingen is.

De heterogeniteit binnen de groep van anderstalige nieuwkomers is de laatste jaren inderdaad toegenomen. Het gaat om specifieke leerlingenprofielen (bv. analfabete, semi-gealfabetiseerde en/of ongeschoolde nieuwkomers) die scholen voor concrete uitdagingen stellen. Deze scholen kunnen voor ondersteuning altijd beroep doen op hun pedagogische begeleidingsdienst, op externe organisaties, ... In sommige lokale overlegplatformen (LOP's) wordt ook aan expertise-uitwisseling gedaan tussen scholen om een antwoord te bieden op de uitdagingen die de toenemende heterogeniteit van de leerlingengroep met zich meebrengt.

6. Het belangrijkste wat je kan doen voor anderstalige nieuwkomers, en kwetsbare kinderen in het algemeen, zijn de scholen maximaal mogelijk openhouden.

Om de leerachterstand door de COVID-19 pandemie maximaal en zo snel mogelijk weg te werken voorzag ik al meer dan 100 miljoen euro voor de 'bijsprong' in het kleuter- en leerplichtonderwijs.

Sinds de zomervakantie van 2020 worden middelen toegekend voor de organisatie van taalstimulerende activiteiten in de buitenschoolse tijd. Er zijn 57 projecten die kinderen en jongeren met nood aan taalstimulering helpen om hun taalcompetenties in het Nederlands te versterken. De activiteiten zijn divers, laagdrempelig en hebben aandacht voor spelend leren. Ze worden georganiseerd in de buitenschoolse opvang, in weekends en/of in schoolvakanties door voornamelijk lokale besturen. De projecten lopen t.e.m. de zomervakantie van 2022.

Daarnaast zijn er ook de zomerscholen. We hebben gezien in 2020 en 2021 dat zomerscholen zich vaak focussen op de grote pijlers 'taal' en 'wiskunde/rekenen'. Aandacht voor het Nederlands zien we vaak terug in de aanvragen voor het inrichten van zomerscholen.

In 2021 hebben 19 inrichters van zomerscholen (lokale besturen en onderwijsinstellingen) aangegeven dat ze een aanbod zouden voorzien voor anderstalige nieuwkomers. Het gaat hier zowel om grote steden en centrumsteden (Antwerpen, Gent, Mechelen, Vilvoorde, Genk...) als om kleinere gemeenten.

Uit het evaluatieonderzoek van Thomas More naar de zomerscholen van 2020, bleek dat ouders en leerlingen de mate waarin de zomerschool heeft bijgedragen tot het leren van kinderen hoofdzakelijk positief evalueren. Daarbij valt op dat ouders van OKAN-leerlingen gemiddeld genomen nog positiever waren over wat hun kind op de zomerschool heeft bijgeleerd dan ouders van niet-OKAN-leerlingen.